

Leiden verschijnen: *Dirck Ottensz van Meerburch*, schepen in 1540, vroedschap van 1510—1544. Daarna *Gillis Dirck Ottensz van Meerburch*, vroedschap van 1550—1558 en *Adriaen Dirck Ottensz van Meerburch*, vroedschap van 1559—1571. Alle dezen zegelden met het wapen van *Meerburch*. Tevens was er nog een persoon uit dit geslacht vroedschap van 1510—1514, geheeten *Adriaen Dircksz van Meerburch*, die ook de drie eendjes voerde. Nu vermeldt echter de wapenkaart ook een zekeren *Claes Adriaensz* (zonder achternaam), vroedschap van 1530—1569, tot wapen voerend het wapen van *Meerburch*, vermeerderd met een hartschild, waarop het wapen van *Leeuwen*.

Hetzelfde wapen ziet men nog eens verschijnen, nu als zegel van *Claes Adriaensz. „van Leeuwen”*, vroedschap van 1573—1621, terwijl *Frans Adriaensz. „van Leeuwen”*, vroedschap van 1621—1629 en *Adriaen Adriaensz. „van Leeuwen”*, vroedschap van 1625—1641, weder het wapen van *Meerburch* voeren zonder hartschild van *Leeuwen*!

Waarom voerden de twee *Claes Adriaensz.* voornoemd tot hartschild het wapen van *Leeuwen*? Mij dunkt, dat alleen het bezit van het leenland en de hofstad „*Leeuwen*” hun hiertoe aanleiding gegeven kan hebben. Wat zien wij nu bij bestudeering van het leenregister?

A° 1499 Verlyt *Adriaen Dircksz.* tot Leijden bij overgifte van *Dirck van Leeuwen*.

A° 1532 Verlyt *Nicolaes Adriaensz., zijn zoon*

A° 1541 Verlyt *Henrick Maertensz van der Horst te Utrecht* (die het wegens een proces met *Dirck van Leeuwen* weder aan *Claes Adriaensz te Leyden* overdeed).

Zijn nu de *Adriaen Dircksz.* en *Nicolaes Adriaensz.* uit het leenregister identiek met *Adriaen Dircksz van Meerburch* en *Claes Adriaensz.*, vroedschappen van *Leiden*? Hiervoor pleiten zoowel zegels als jaartallen. Maar dan moet opvoering der stamreeks van *Leyden* ook gezocht worden bij het geslacht van *Meerburch* en kan het oude geslacht van *Leyden* verder buiten beschouwing blijven.

Waartoe verliet het geslacht van *Meerburch* zijn oorspronkelijken naam? Tot hiertoe bleef mij dit een raadsel. Een feit is, dat de leden langzamerhand hun geslachtsnaam verloochenden en andere namen aannamen. Dit blijkt zoowel uit het leenregister als uit hetgeen verder de collectie van *Ryckhuysen* ons leert.

Na *Claes Adriaensz* volgt als leenman:

A° 1559 Verlyt *Mr. Adriaen van Leyden*, pensionaris van *Delft*, bij opdracht van *Claes Adriaensz.* voorsch. ¹⁾

A° 1563 Verlyt *Claes Adriaensz.*, bij dode van *Mr. Adriaen van Leyen*, zijn vader.

A° 1566 Verlyt *Aelbrecht van Loo*, bij overgifte van *Claes Adriaensz.*

Laatstgenoemde *Claes Adriaensz* voert, zooals reeds gezegd werd, als *Claes Adriaensz „van Leeuwen”* in de vroedschap het wapen „van *Meerburch*” met hartschild „van *Leeuwen*”, doch den naam „van *Leeuwen*”, terwijl hij *Claes Adriaensz „van Leyden”* genoemd wordt, wanneer hij in 1566 de hofstad „*Leeuwen*” verkoopt, die dan in handen komt van *Mr. Dirck „van Leeuwen”*, leenvolger in 1578. De betrekking van *Claes Adriaensz*

¹⁾ Deze was een zoon van *Dirk Adriaensz van Leyden*, broeder van *Claes Adriaensz.*

tot *Mr. Dirck van Leeuwen* was die van oud-oom tot neef. De nakomelingen van dezen *Mr. Dirck van Leeuwen* waren blijkbaar de eersten, die zich „van *Leyden van Leeuwen*” gingen noemen. Hij was in eerste huwelijk vereenigd met *Hillegonda van Loo*.

Ook een andere tak uit het geslacht van *Meerburch* verliet zijn ouden naam. *Adriaen Dirck Ottensz van Meerburch* namelijk, reeds eerder vermeld, vroedschap van 1559—1571, huwde met eene *Johanna* of *Josina van Leeuwen*. Zij was dochter van zekeren *Frans van Leeuwen* en *Adriana Cland van Leyden*¹⁾ en combineerde de wapens harer ouders zoo, dat haar wapen weer geheel overeenkwam met dat van het geslacht van *Leyden*. Immers *Frans van Leeuwen* voornoemd voert: in rood drie gouden leeuwen; *Adriana Cland van Leiden*: in zilver drie zwarte mispelbloemen, doch hunne dochter: in rood een zilveren dwarsbalk beladen met drie zwarte mispelbloemen en vergezeld van drie gouden leeuwen!

De nakomelingen van *Adriaen Dirck Ottensz van Meerburch* en *Johanna van Leeuwen* noemden zich eerst van *Meerburch gezegd van Leeuwen* of van *Leeuwen van Meerburch* doch later alleen van *Leeuwen*²⁾. De wapens van *Meerburch*, van *Leeuwen* en *Cland van Leyden* echter werden soms in één schild vereenigd. Zoo voert *Anna Maria van Leeuwen Joostdr.*, 2° vrouw van *Mr. Johan Versyden* (± 1670) gedeeld:

I. in goud drie zwarte eendjes (v. *Meerburch*).

II. in rood drie gouden leeuwen (v. *Leeuwen*) en over de deellijn heen een zilveren dwarsbalk, beladen met drie zwarte mispelbloemen (*Cland van Leyden*)³⁾.

Hetzelfde gecombineerde wapen komt o a. ook voor op een „portret van een onbekende” aanwezig in de *Lakenhal* te *Leiden* en wel in het 4de kwartier van het zeer gecompliceerde wapen⁴⁾.

Dat er bij beschouwing van het gepubliceerde verschillende vragen opdoemen en verscheidene nieuwe kwesties zich zullen voordoen, valt niet te ontkennen; mijne bedoeling was slechts belangstelling te wekken voor 't behandelde onderwerp en de aandacht te vestigen op wat onhoudbaar is in de officieele stamreeks van het adellijke geslacht van *Leyden*!

Aanteekeningen uit de protocollen van Heusdensche notarissen,

door Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Onderstaande aanteekeningen werden indertijd door mij genomen uit op het Rijksarchief te 's Hertogenbosch berustende protocollen van Heusdensche notarissen. In die aanteekeningen zijn alleen — of nagenoeg alleen — personen vermeld, die niet te Heusden thuis hooren, of althans die men zonder meer daar niet zou zoeken. Juist

¹⁾ Zie Coll. van *Ryckhuysen* dl. IV fol. 12 verso.

²⁾ *Frans Adriaensz van Leeuwen*, vroedschap van 1621—1629, voert het wapen „van *Meerburch*”, evenals *Adriaen Adriaensz. van Leeuwen*, vroedschap van 1625—1641.

Cornelis van Leeuwen, zoon van *Frans van Meerburch* gezegd van *Leeuwen* en *Maria van Hodenpijl*, huwt 1619 met *Maria van Sonneveld* te *Leiden*.

³⁾ Mededeeling van den Heer R. T. Muschart.

⁴⁾ N° 81 der *Catalogus van schilderijen* (1908): *Mansportret* door *Adr. Hanneman*. Er op staat „Aet. 32: 1662”.